

Stræderne

i København

Jakob Lange formand for
Hovedstadens Forskønnelse

Filminstruktør
Henning Carlsen

Christianshavns vold

Årgang 16 - MARTS - 2013

ADVOKATBISTAND

PRIVAT:

- Arv
- Testamenter
- Dødsboer
- Ejendoms køb

ERHVERV:

- Lejekontrakter
- Ansættelseskontrakter
- Kreditorordninger
- Rådgivning om driftsform

Advokat Niels Ahlmark (H)
Advokat Ulrik Nørregaard
+45 33 15 80 00
na@vestervoldadvokater.dk
www.ahlmark.dk

FOTO/C - Holbergsgade 5 - DK 1057 København K.
Telefon: 33 14 24 14 - www.fotoc.dk

LYSGAARD VINE

Vi er specialister i italienske vine. Vi rådgiver gerne vores kunder om hvilke vine der gør sig bedst til en given lejlighed. Vi holder løbende vinsmagning og winemakers dinner.

LYSGAARD VINE
Besøg os i Green Square
Strandlodsvej 11, 2300 Kbh. S
Mail: agl@lysgaard.com, eller
Telefon: 40 31 58 26
WEBSHOP:
www.lysgaardvine.com

TRINITATIS KIRKES MUSIKVENNER
er oprettet med det formål at støtte det klassiske musikliv i kirken

Meld dig ind nu
via musikvennernes hjemmeside eller til
Trinitatis Kirkekontor, Pilestræde 67, 1112 København K, 33 37 65 40
og få alle medlemsfordelene

www.trinitatiskirke.dk/musikvenner

Kontingent 200 kr årligt
Frivillige bidrag modtages ligeledes med tak

Læs mere på hjemmesiden

*STØT BLADET MED ET ABONNEMENT OG FÅ INDKØBS
GODER HOS UDVALGTE ANNONCØRER.
LÆS MERE PÅ VORES HJEMMESIDE: www.straederne.dk*

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne
Lavendelstræde 8
1462 Kbh. K.
Tlf. 33 15 56 66
SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Ploug

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)
Per Stisen
Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Henrik Ploug (FAF) & DBA), Absalon, Højbro Plads

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Jakob Lange, ny formand for Hovedstadens Forskønnelse

Side 7 - 8 : Kommunen skaber selv trængslen i byen

Side 9 - 10 : Testamenter og skilsmisser

Side 11 : Hovedbibliotekets udkørende service

Side 12 : Jutlandia

Side 13 : Sven Okkels tegner vores by

Side 14-18 : Filminstruktør Henning Carlsen

Side 19 - 21 : Fine ure blev skabt i København

Side 22 - 23 : Christianshavns voldanlæg

Side 24 : Nyt fra Trinitatis Kirke og fra Vinoble

Side 25 : Nyt fra Lysgaard Vine og fra Mødrehjælpen

Side 26 - 27 : Madsiderne

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

JAKOB LANGE NY FORMAND FOR BYENS FORSKØNNELSE

Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, med kælenavnet Forskønnelsen, er en lille, frivillig forening uden forkromet sekretariat og stift bureaukrati. Den drives af frivillige kræfter, og det er ikke så ringe endda, for gennemslagskraften er stor. Foreningen er måske især kendt for, at den hvert år uddeler en række diplomer og sætter plaketter op på bygninger, der præmieres. Foreningen har netop valgt ny formand, Jakob Lange, blandt meget andet tidligere studiechef på Københavns Universitet.

Jakob Lange, du har lavet mange forskellige ting i dit liv. Hvorfor har du sagt ja til netop denne formandspost?

”En af de ting, jeg har lavet, var at sidde i

Borgerrepræsentationen. Jeg har været formand for Husets Teater, for Teater Kanonhallen, for en række ungdomsboliger i Ryesgade og Gyldenløvesgade osv., og jeg har altid haft en stor kærlighed til København. Jeg har altid haft kontor midt inde ved Frue Plads, og derfor synes jeg, det er værd at bruge tid på at værne om byen og sørge for, at der ikke sker for store ulykker, og at det gerne bliver en lille smule bedre. Det er ikke kun at bevare, det gælder også om at kvalitets-sikre det nye, der sker. Vi lever

Foreningens nye formand Jakob Lange har altid været aktiv i København, bl.a. som studiechef ved Københavns Universitet, tidligere medlem af Folketinget og Københavns Borgerrepræsentation og formand for en række forskellige foreninger.

i en interessant tid; da jeg sad i Borgerrepræsentationen (for SF i 1970-erne, red.), var

København ved at gå fallit og lukke og slukke. Nu sker der noget over det hele: Sølvgade Skole bliver udbygget, Farimagsgade Skole bliver udbygget, nye bydele bygges osv. Det er fantastisk spændende, men når der sker så meget, kan man også lave meget store ulykker, hvis man ikke ser sig for.”

Er Foreningen med i projekterne fra tegnebrætstadiet?

Foreningen stiller krav til mere æstetik i byen

vi kan i debatten, og det er der heldigvis også mange andre, der gør. Men vi er vant til, at der bliver lyttet til os; vi er en meget gammel forening, 124 år, og vi har i tidens løb været med til at sætte mange gode fingeraftryk

”Nej, vi har ikke nogen særligt begunstiget stilling, men vi blander os så godt

på byen og sikret, at skandaler er blevet undgået.

Jeg har selv været medlem af Foreningen, siden jeg gik på pension for ca. 5 år siden. Det er en meget sjov historie, for da jeg sad i Borgerrepræsentationen, holdt jeg engang et indlæg, hvor jeg måske blev lidt vidtløftig, hvorefter overborgmester Weidekamp fortalte mig – venligt – at jeg hellere skulle blive medlem af Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse end være realpoli-

>>>

BYENS FORSKØNNELSES NY

tiker i Borgerrepræsentationen! Jeg sagde til Weidekamp, at jeg jo ikke havde tid til Forskønnelsen, når jeg sad i Borgerrepræsentationen, men at det nok skulle komme. Så da jeg gik på pension, indfrie jeg mit gamle løfte/trussel til

Weidekamp om, at nu skulle det altså være Forskønnelsen, der skulle være mit talerør og ikke aktiv politik eller den slags."

Hvilke projekter har Foreningen i kikkerten nu?

"Helt aktuelt er vi meget skeptiske over for de planer, der er om at bygge en stor musikkølesal på eksercerpladsen ved Rosenborg Slot. Det, vi er aller-

mest bekymrede over, er, at de vil anlægge en form for scene og amfiteater og sådan noget inde i Kongens Have. Vi mener, at Kongens Have er så uvurderlig en perle, at man ikke bare lige skal finde ud af, at det kunne være meget sjovt at gøre dit og dat. Vi kan i øvrigt se, at det er en af Foreningens gamle mærkesager, for i 1928 var det Foreningen, der sørgede for, at en lang række grimme barakker, der lå i Kongens Have ud mod Gothersgade, blev revet ned, så man fik det frie udsyn ind i haven. Og det er det, som man nu er ved at begrænse noget. Vi er ved at undersøge, hvor slemt det er.

Et andet projekt, vi har, er ude ved Kgs. Enghaves Brygge, hvor man vil fylde en stor del af havnearealet op og bygge

huse. Ganske pæne huse, men vi synes altså, at det er synd at gøre vandspejlet mindre,

Der må altså ikke ske ulykker med Kongens Have!

når vi nu har fået åbnet ud mod vandet, så man kan se, at København er en by tæt ved vandet. Det er to konkrete ting, vi har i proces lige nu."

Nu var du inde på Kongens Have. Der sker jo meget derinde med fester, druk og ballade.

"Ja, jeg vil sige, at Foreningens synspunkt primært har været, at vi skulle bevare og sikre, at ny arkitektur var pæn at se på. Nu lægger vi mindst lige så meget vægt på, at det, vi kalder livet mellem husene, dvs. gader, stræder, pladser osv., bliver sådan, at de opfordrer én til at slå sig ned, at de ikke er vindblæste, grimme, at de ikke ligner ørkener. Vi synes, det er fint, at der sker en masse i Kongens Have og Fælledparken osv., men nogle gange skal man overveje, hvor grænsen til det Tivoli-agtige går. Hvor er grænsen til, at der

MALERMESTER FLEMMING JENSEN
Maler- og dekorationsværksted

MARMORERING
ÅDRING
DEKORATION
FORGYLDNING
VINDUER
MØBLER
DØRE
VÆGGE
BEKLÆDNING
LINOLIE
LIMFARVE
KIRKER
SLOTTE
BESLAG
RÅDGIVNING
PRIVATE HUSE

FLEMMING JENSENS MALERVÆRKSTED
Ny Vestergade 9 st.th. - DK 1471 København K. - Tlf. (+45) 21 51 48 88
Værkstedet, Raadvad 40, DK - 2800 Lyngby
Mail: raadvadmaleren@gmail.com - www.raadvad-malermesteren.dk

Det gode traditionelle danske smørrebrød dominerer menukortene til frokost

HUSMANN'S VINSTUE
Larsbjørnstræde 2, 1454 København K
Telefon: 33 11 58 86
www.husmannsvinstue.dk
Hverdage 11.30 - 18.00
Lørdag 12.00 - 17.00

KØBENHAVNER CAFÉEN
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon: 33 32 80 81
www.kobenhavnercafeen.dk
Alle dage 11.00 - 24.00

VE FORMAND JAKOB LANGE

Jakob Lange er københavnner med stort K og vil arbejde for at bevare det smukke, gamle i byen og udvikle attraktive byrum mellem husene

ikke bliver for megen larm. Og om der er nogle ting, man ikke skal lave i Kongens Have, men måske i Fælledparken eller Østre Anlæg. At livet mellem husene er attraktivt, er det, der gør en by rigtig spændende. Det er parkerne og pladserne, der er byernes åndehul-ler, og det har man langt fra altid været lige god til at effektuere. Hvis vi går 40 år tilbage og ser på Urban-planen på Amager, er der er ikke meget liv mellem husene. Da man lavede Kalvebod Brygge, blev der ikke taget hensyn til, at det var ved kajen. Det er man ved at reparere på nu. Ørestaden

Livet mellem husene skal være attraktivt

– ja, de siger, det kommer, men lige nu synes jeg, der er goldt og dødt mellem i øvrigt ganske flotte huse. Jeg synes derimod, at både planerne for Nordhavn og Carlsberg-grunden har tænkt livet mellem husene meget mere ind, end man har gjort i Ørestaden. Dér var det som om, at hvis man bare fik nogle af verdens bedste arkitekter til at placere nogle huse ved siden af hinanden, så skulle det nok blive flot. Men det er altså ikke nok, der skal også være liv imellem husene.”

Hvad vægter du i øvrigt selv mest?

”Lige nu, fordi det er lige op over, så er det Kongens Have.

Jeg har gået igennem Kongens Have på arbejde i utallige år, og der må altså ikke ske ulykker med Kongens Have! Det går ikke. Det er min hjertesag.”

>>>

Grønlandske specialiteter

I den historiske bygning "Tranhuset" på Christianshavn handler vi med grønlandske specialprodukter. Vi har et betragteligt udvalg af kød- og fiskespecialiteter. Der findes også et bredt udvalg af kunst, bøger, musik og meget andet.

Abningstider:
Mandag til fredag
fra 10.00 til 17.30
lørdag fra 11.00 til 15.00
Lukket søndag

DayCatch Arctic Shop
Strandgade 106
1401 København K
Tlf.: +45 32 95 09 42
Mob.: +45 40 17 92 56

www.daycatch.com

JAKOB LANGE OG HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE

Vi har jo fået metroen, og der bygges stadig. Hvordan synes du, metroen og byggeriet ser ud i gadebilledet?

”Der er ingen tvivl om, at vi er glade for den metro, vi har. Og hvem kan være imod en ringbane? Men det er jo rigtigt, at byggepladserne og al den ravage, de laver her i byen, er uudholdeligt. Jeg synes faktisk generelt, at metroens grønne afskærmning er nogenlunde, men når det gælder den nye Nørreport Station og den besættelseszone, der er omkring den, hvor alt flyder, er det ikke til at holde ud at se på. Jeg synes, det er forkert, at fordi man siger, at noget er midlertidigt, så kan man lade

det stå grimt i måske op til 10 år uden at stille krav til æstetik eller noget som helst. Det kan være et barns hele ungdom! Når noget skal stå så lang tid, synes vi i Foreningen, at der må stilles helt andre krav. Jeg har en drøm om at få Københavns Kommune med på at udskrive en designkonkurrence om, hvordan vi kan erstatte de grimme betonklodser med et pænt design. Det ville sandsynligvis ikke have kostet mere at udføre dem i et pænt design, måske indfarvet. Alle de der byggepladshegn, som altid er væltet og ligger ud over cykelstier osv., hvorfor kunne de ikke være flotte? Hvis man tager til Paris eller New York, kan man se, at der

bliver sørget for flot design ved langvarige byggerier. Så vi håber på, at Københavns Kommune kunne lave en ny standard for, hvordan alle de ting, man bruger i forbindelse med byggepladser, opgravninger osv., kunne blive pæne i stedet for at ligne noget, katten har slæbt hjem. Vi er verdenskendt for vores design, så hvorfor kan vi ikke få den slags ting ordentligt designet? Vi ved faktisk, at et ordentligt, gennemtænkt design ikke er dyrere, måske tværtimod; det kan være, at det er lettere at arbejde med for dem, der skal det, og det kan være, at det bedre kan genanvendes. Foreningen har i den forbindelse stået bag et projekt, hvor

der er blevet hængt 6 kæmpestore malerier op på metrohegnene i samarbejde med Statens Kunstfond. De er 50 kvm store og hænger på Rådhuspladsen og Kgs. Nytorv for at bidrage til, at metrohegn ikke bare skal være reklamesøjler, men også kan bruges til kunst og borgerinddragelse. Vi kan til vores glæde se, at Metroselskabet netop har udskrevet en idékonkurrence om, hvordan man kan bruge hegnene til noget fornuftigt ud over til reklamer.”

Har Foreningen måttet skifte fokus i krisetiden?

”Nej, vi er ikke rørt af krisen. Vi synes snarere, at det, der er interessant, er, at København ikke er i krise, at der sker så meget. Det bobler og syder overalt, ikke bare med byggekraner, men også folks vilje til at engagere sig i byens fremtid. Den vilje har aldrig været større. København buldrer frem, indbyggertallet vokser, der er vidunderligt mange børn. I stedet for at vi var ved at blive en sølvbryllupsby på vej til at gå i stå, så kører byen helt fantastisk. Det er jo dejligt!”

Originale sømandstrøjer

findes i flere farver

findes i flere farver

Herreekviperingshandler
Jørgen Pedersen

Strandgade 24 • 1401 Christianshavn • Tlf. 32 54 19 03

Kommunen skaber trængslen i byen

Trængsel i København har flere årsager. Men det er ikke en øget mængde biler, der forårsager trængslen, der kommer faktisk færre biler ind til København end for ganske få år siden.

Bilkøen er lang på Skt. Annæ Plads hver dag.

I disse år er København gravet op næsten fra ende til anden på grund af metrobyggeri, almindeligt vejarbejde, reparation og

udskiftning af kloak-, vand- og fjernvarmerør, omlægning af veje fra almindelig færdselsåre til "sivegader", hvor kørebanen

Skt. Annæ Plads mærker et øget pres på biltrafikken, fordi Toldbodgade er lukket. Kørebanen på Skt. Annæ Plads står i øvrigt over for at skulle indsnævres fra 9 meter til 3,5 meter, og parkering bliver forbudt. Det giver beboerne et problem, fordi de så kommer til at køre rundt i kvarteret for at finde et sted at komme af med bilen. Og forureningen øges.

indskrænkes med halvdelen eller mere, eller helt lukkes af, som f.eks. Nørrebrogade. Når kommunen så samtidig giver tilladelse til opstilling af stilladser og skurvogne i en gade, der allerede er ramt af et eller flere af nævnte opgravninger, presser det naturligvis trafikken.

Når man lukker en gade for trafik, forsvinder trafikken jo ikke ud i den blå luft. Den nødsages til at finde andre – sædvanligvis mindre – veje, der ikke er skabt til at tage en øget mængde af biler. Resultatet er alt for tæt trafik, der resulterer i øget forurening og gener for både bilister og beboere. København har forsømt at satse på en infrastruktur (f.eks. tun-

>>>

**GULDSMED
LISBETH NORDSKOV**
TLF.: 60 64 97 19
www.lisbethnordskov.dk

**OBS !
VI GIVER 15 %
til "STRÆDERNES"
ABONNENTER**

Onsdag til fredag kl. 11.00 til 17.30

PAVILJONEN

GOTHERSGADE 80 - DK 1123 K.

**SØLVSMED
ELSE NICOLAI HANSEN**
TLF.: 28 91 53 08
www.elsenicolaihanen.dk

Hjemmelavet smørrebrød af årstidens råvarer

Spørg os om private selskaber og mad ud af huset

Brolæggerstræde 12
Telefon : 33 13 07 08

Mandag - lørdag kl. 11 - 17
www.restaurantkronborg.dk

Trængslen presser handelen og bilerne ud af byen

neler), der får bilerne hurtigst muligt frem, og samtidig lader byen få de pæne gå- og sivegader, der også er attraktive. En sådan struktur har mange andre storbyer i Europa etableret for masser af år siden.

De meget store arbejdspladser, der er placeret midt i København, som f.eks. bankhovedsæder, realkreditinstitutter, forsikringselskaber osv., kunne med fordel flyttes ud, hvor arbejdstagerne faktisk bor og har langt bedre mulighed for at komme på arbejde uden trængsel

Der har også i den senere tid været forslag fremme om at flytte arbejdspladser ud af København til fordel for en placering ude langs fingerplanners fingre mod Helsingør, Roskilde, Frederikssund og Køge. I den digitale verden, vi nu lever i, giver det heller ikke mening at vedblive med at placere arbejdspladser for tusindvis af mennesker midt inde i byen, når realkreditinstitutter,

Lyskurven i krydset Vester Voldgade/Ny Kongensgade er endnu ikke – efter flere år – rettet ind efter trafikomlægningen, hvor Ny Kongensgade ikke længere krydses af den tværgående trafik ad Vester Voldgade. Det betyder unødigt ventetid for bilister, der holder i Ny Kongensgade

forsikringselskaber, bankhovedsæder og lignende lige så godt kunne rykkes ud, hvor almindelige arbejdstagere har råd til at bo med deres familier.

Og det er for de flestes vedkommende ikke København.

Et andet – og stort – problem for trafikken er den manglende vilje fra kommunens side til at få lysreguleringen til at fungere effektivt, så bilerne hurtigst muligt kommer frem. Den uintelligente lysregulering har

nogle steder nærmest karakter af bevidst chikane.

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

LUNCH DINNER

Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60
www.tivolihallen.dk

Nyt website?

Pris fra kr 1.460,-

Henvend dig til *Stræderne* og få et tilbud på en enkel og skræddersyet løsning til lige netop dit firma.

kbh@straederne.dk - 33155666 - Lavendelstræde 8

www.hviidsvinstue.dk

PAPIRERNE SKAL VÆRE I ORDEN

Testamentet er blevet et vigtigt dokument i dagens Danmark

En stor del af Danmarks befolkning har behov for at skrive testamente, men har ikke gjort det. Det skyldes nok, at der fra gammel tid ikke har været behov for testamente i ret vidt omfang. Lovgivningen angav, hvorledes der skulle forholdes med arven, og familiemønstret lå fast. Testamente var noget, der forekom i engelske eller amerikanske film eller vedrørte rige mennesker.

Sådan er det ikke længere. Den vigtigste årsag hertil er, at familiemønstret har ændret sig, og at lovgivningen – blandt andet i respons herpå – også har ændret sig.

Tidligere blev man gift, og ægteskabet varede ved livet ud. Det gør det ikke længere, halvdelen af alle ægteskaber bliver opløst, og mange mennesker gifter sig slet ikke, men lever sammen og får børn sammen.

Mange, der har været gift og er blevet skilt eller flyttet fra sin samlever, gifter sig igen eller etablerer nyt samlivsforhold. Mange mennesker lever alene, og forholdet til slægten og familien er ikke så enkelt, som det har været.

Lovgivningen har reageret ved at gøre det muligt at oprette forskellige former for formueordning blandt ægtefæller. Formuefællesskabet var tidligere det almindelige, selv om særeje altid har fandtes. Men nu findes der forskellige mellemformer – under ét kaldet skilsmisssæreje – der gør det muligt at skræddersy den helt rigtige ordning. Hovedformålet med skilsmisssærejet er at sikre, at formuen ikke deles, hvis man skilles eller separeres, men at dette kun sker ved død. En sådan ordning etablerer imidlertid ikke sig selv, det skal ske ved ægtepagt, bedst før ægteskabets indgåelse. En

Advokat Niels Ahlmark (H) har mange års erfaring med oprettelse af testamente.

arvelader kan også bestemme, at arven skal være særeje eller skilsmisssæreje.

Arvelovgivningen er blevet ændret, og ægtefællens krav er blevet større på bekostning af børnenes, hvad der måske synes mærkeligt i lyset af de mange skilsmisser. Til gengæld er arveladerens mulighed for at disponere ved testamente blevet stærkt udvidet. I dag er kun $\frac{1}{4}$ af arven tvangsarv, $\frac{3}{4}$ af arven kan arveladeren disponere over ved testamente. Også denne udvidelse er en følge af de familiemæssige ændringer, der har fundet sted.

Som sagt har rigtig mange mennesker behov for at skrive testamente, da den formueret-

lige og arvemæssige situation, der vil foreligge ved dødsfaldet ofte ikke vil passe til afdødes forestillinger eller ønsker.

Selv i en ganske almindelig >>> kernefamilie kan der være behov

Café REX
STOR DANSK
FROKOST BUFFET
99,-
"vi løber aldrig tør for mad"
PILESTRÆDE 50
Telefon 33 93 18 18
www.cafere.dk

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST
LÆDERSTRÆDE 11
1201 Copenhagen K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jk@danielsensilver.dk
AMAGERTORV ØSTERGADE
LÆDERSTRÆDE
OLD FISH MARKET
ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING
PRICE-MARKED

Hos Dorte
Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

TESTAMENTE ER EN GOD TING

for testamente, idet far og mor måske har holdt sammen hele livet, hvorimod det ikke nødvendigvis kommer til at gælde deres børn. Statistisk set er der 50 % risiko for, at de bliver skilt. Forældrene bør overveje et testamente, hvorved de gør deres børns arv til særeve eller én eller anden form for skilsmisse-særeve, således at deres børn ikke efter en skilsmisse skal aflevere

halvdelen til ægtefællen. For det tilfælde, at ægteskabet holder, kunne man bestemme, at særevet eller skilsmissesærevet kan ændres til almindeligt formuefællesskab efter for eksempel 10 års ægteskab eller efter, at arvingen har opnået en vis alder.

Familier med sammenbragte børn bør tænke over, hvorledes de sikrer hinanden, men også

over, hvad der skal ske ved længstlevendes død. Begge parter vil formentlig gerne sikre den længstlevende mest muligt, men også sikre, at børnene så vidt muligt stilles lige ved længstlevendes død, hvad der jo ikke følger af sig selv, da det kun er længstlevendes børn, der arver denne. Her vil det være nødvendigt at skrive testamente. Det gælder også, hvis man ønsker, at

længstlevende skal kunne henses i uskiftet bo ikke blot med egne arvinger, men også med førstafdødes arvinger.

Dette er kun to af de almindeligt forekommende situationer, hvor der bør tages stilling til formue og arv i form af testamente eller ægtepagt. Man kan derfor kun opfordre til større opmærksomhed omkring disse forhold.

*Tekst: : Flemming Lehrmann
fhv. stadsingenior*

KONGENS HAVE ?

Den Kongelige Livgardes orkester skal have nye øvelokaler. Derfor har Københavns Kommune fremlagt et forslag til Lokalplan for Livgardens Kaserne.

Lokalplanens formål er at skabe mulighed for at opføre en bygning, som indeholder en musikøvesal for Livgardens Musikkorps. Ifølge planen kan der opføres en bygning med et grundareal på 44,5 × 17,0 m eller i alt 756,5 m² og med en bygningshøjde på 11,5 m, dvs. en bygning med næsten samme grundareal som Rosenborg Slot. Så stor en bygning må anses for at være væsentligt større, end et øvelokale til Livgardens orkester kræver. Samtidig åbner planen mulighed for at anlægge et amfiteater på 44,5 × 43 m eller i alt 1.914 m² inde i Kongens Have.

Kongens Have og Rosenborg Slot er fredede efter deklaration af 9. december 1961, hvorfor der kræves dispensation fra fredningsbestemmelserne. Dette fremgår ikke af lokalplanteksten, men nok af redegørelsen, og det er Københavns Kommune, som har dispensationsretten, hvilket efter min bedste opfattelse er yderst betænkeligt, fordi hele området er et af de mest enestående kulturhistoriske områder i København, og Kongens Have hører til en af Europas bedst bevarede parker anlagt i renaissance. I øvrigt rækker lokalplanens bestemmelser langt ud over, hvad der er planens formål. Alle har mulighed for at gøre indsigelse imod lokalplanens store angreb på dette værdifulde område. Der må kunne findes andre og bedre løsninger på Livgardens problemer. Indsigelse skal være Københavns Kommune i hænde senest d. 2 april 2013 og sendes til: Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Bydesign
Postboks 447, 1505 København V - Mail: bydesign@tmf.kk.dk

Toga
Fyraftensøl
30,-

STORE KIRKESTRÆDE 3 - 1073 København K
Telefon 33 12 21 26 - toga@toga.dk
www.toga.dk

HOVEDBIBLIOTEKETS UDKØRENDE SERVICE

Biblioteket-kommer-ordningen hjælper borgere i Indre By

De københavnske biblioteker bringer bøger og øvrigt biblioteksmateriale hjem til lånere, som ikke selv har helbred til at komme af sted til biblioteket. Det er en service, mange lånere er glade for, og flere kunne måske komme til. Derfor lidt om ordningen:

Ann-Dorte Spon, som er ansat på Hovedbiblioteket og har Indre By som sit område, fortæller:

”Når man bor i Indre By, kan man helt gratis få bragt biblioteksmateriale hjem til sig en gang om måneden, altid en tirsdag eftermiddag. Fredag eller mandag op til den pågældende tirsdag kontakter jeg låneren, som så fortæller mig, hvad han/hun har lyst til at låne. Nogle gange kan ønsket være en helt konkret bog, andre gange siger låneren til mig: ”Du kender min smag, find noget til mig”. Så man behøver ikke have en ønskeseddel liggende parat. Kan man ikke den pågældende tirsdag, finder vi en anden tirsdag. Låneren får en datoseddel med alle de datoer, vi kører ud, men det kan godt gradbøjes. Det, man kan låne, er bøger, helt almindelige eller med store bogstaver, der er tilpasset et dårligt syn. Eller lydbøger, musik, spillefilm, dokumentarfilm, tidsskrifter, brochurer, pjecer, i det hele taget alt, hvad man kan finde på biblioteket. Jeg bestræ-

Biblioteket leverer bøger hjem til lånere en gang om måneden, ganske gratis. Bibliotekar Ann-Dorte Spon (tv) og låner Inger Rye Jørgensen (th).

ber mig på at yde den samme service som på biblioteket. Og jeg vil gerne understrege, at man som låner ikke skal være bange for, at jeg synes, vedkommende har dårlig smag. Der er ikke er noget snobberi her.

Rent fysisk køres bøgerne rundt af en chauffør, der bliver i bilen på grund af parkeringsproblemet, mens en ung medarbejder fra biblioteket løber op med bøgerne til lånerne. Materialet leveres i en sort pose, som man også kan returnere det i, så er det samlet. Som sagt altid tirsdag eftermiddag mellem 14 og 15.30. Der er ingen grænser for, hvor meget eller lidt, man kan låne. Er man storlæser, kan man låne 40 bøger om måneden, men det er også helt i orden, hvis man bare vil låne en enkelt bog. Man kan også springe en måned over en gang imellem.

En glad låner, Inger Rye Jørgensen i Dronningegården, fortæller her, hvordan hun kom i gang med at låne hjem: ”Jeg har været låner i 8-9 år. Jeg fik kendskab til ordningen gennem Rigshospitalet, hvor jeg var blevet hjerteopereret. Det er så dejligt at få bragt bøgerne hjem, for jeg kan ikke selv komme af sted til biblioteket mere på grund af mit helbred. I starten, når jeg fik bøger hjem, kunne jeg slet ikke koncentrere mig om det. Så talte jeg med Dorte om problemet, og Dorte foreslog, at jeg prøvede lydbøger. Og så skal jeg ellers lige love for, at jeg kom i gang! Dengang jeg fik almindelige bøger, havde jeg ikke ro, jeg syntes hele tiden, at jeg burde lave noget fremfor bare at sidde og læse. Nu kan jeg lytte til bogen samtidig med at jeg kan gå rundt og lave noget herhjemme. Det har givet mig ro.”

**Det er her man
hygger sig!**

Åbningstider

Mandag-lørdag : 10-02

Søndag : 12 - 20

Irish
coffee
35,-

/

Stor
fadøl
36,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

JUTLANDIA VAR MERE END ET SKIB

”Det var i 1949 eller cirka der omkring / Da der var krig i Korea / Skibet hed Jutlandia, og det kom vidt omkring / For der var krig i Korea” Sådan begynder Kim Larsens sang Jutlandia.

Hospitalsskibet Jutlandia var Danmarks bidrag til De Forenede Nationers Enhedskommando under Koreakrigen. Skibet sejlede under tre flag: FNs, Røde Kors' og Dannebrog.

Hospitalsskibet blev stillet til rådighed for FN-styrkerne, der kæmpede på Sydkoreas side. I starten var det kun amerikanske soldater og soldater fra deres allierede, der blev behandlet på skibet. Senere blev også civile sydkoreanere behandlet, når der

var ledige senge. Men hospitals-sengene blev aldrig stillet til rådighed for nordkoreanske eller kinesiske soldater.

Skibet foretog tre rejser til Korea. På de to første togter lå skibet langt fra fronten i Pasan. På det sidste lå det ved Inchon, nær kamphandlingerne. Mellem

togterne var skibet tilbage i Europa med sårede soldater.

630 danskere gjorde tjeneste på Jutlandia. Enkelte var drevet af ideologi, men mange drog af sted for at gøre en humanitær tjeneste eller for at opleve en fjern del af verden, der dengang ikke var tilgængelig for ret mange.

Mindetavlen for Jutlandia findes på Langelinie, nær ”Isbjørnen”. Tavlen er af koreansk granit. Det blev opsat 1990 af korean-

ske veteraner. Teksten på tavlen er:

”HOSPITALSSKIBET / JUTLANDIA / 23. JANUAR 1951-16. OKTOBER 1953 / DANMARKS BIDRAG TIL / DE FORENEDE NATIONERS ENHEDSKOMMANDO / UNDER KOREAKRIGEN / DENNE STEN FRA KOREA ER GIVET I TAKNEMMELIGHED / AF KOREANSKE VETERANER / [videre tekst på koreansk]”

Med udgangspunkt i
VVS - EL - MURER
leverer vi det gode
håndværk - til dig i
Stræderne ...

De blå mænd

RING TIL 35 39 29 93 • WWW.3BLAA.DK

HISTORISKE BYVANDRINGER PÅ
DEN KONGELIGE GRØNLANDSKE
HANDELS PLADS

nordoskop
www.nordoskop.dk

Booking og information:
NORDOSKOP
Tlf. 20 87 22 59
nordoskop@gmail.com

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Store Kannikestræde
under vor Frue

Kunstmaleren Sven Okkels
tegner stemninger fra vores by
med en lille kommentar.

Tegningerne er blevet til på
byvandring, hvor Sven har
tegnet on location.

PALÆ

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5, 33 12 54 71
www.palmar.dk

**ALIDA
Marstrand**

Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

BARLEYWINE

ØL med smag.
Vi har 400
forskellige.

3W
BARLEYWINE

Efter 11 år i Løderstræde
er adressen nu:
Admiralgade 21, 1066 Kbh. K.
- ved Nikolaj Kirke

Øl-gaver
Øl-glas

3W
BARLEYWINE

VELKOMMEN

Tlf. 3391 9397
bestil@barleywine.dk - www.barleywine.dk

Filminstruktøren Henning Carlsen har lavet film siden 1948. Kortfilm, dokumentarfilm, spillefilm, en liste så lang, at vi ikke har plads til at bringe den her. Så sent som sidste år kom filmatiseringen af Gabriel García Márquez' roman "Erindring om mine bedrøvelige lude-re". Især Henning Carlsens film "Sult" fra 1966 efter Knut Hamsuns roman skaffede ham anerkendelse både hjemme og i udlandet. Filmen "Sult" vender vi tilbage til ved en senere lejlighed.

"Det var, fordi jeg gik på studenterkursus i Høng. Der mødte jeg en kammerat, som var vanvittigt optaget af russiske film. I Høng var det sådan dengang, at hvis man kunne skaffe 5 underskrifter på en titel og aflevere dem i biografen, så skaffede de filmen. Så vi fik fat i Panserkrydseren Potemkin og så den i biografen. Det er filmen med den berømte trappescene, og den scene satte noget i gang i mig. "Jeg vil sgu lave film", tænkte jeg. Det var lige mig. Jeg henvendte

filmselskab, jeg var kommet til, ikke et spillefilmselskab! Så brugte jeg de første 15 år til at lave dokumentarfilm."

Hvordan blev filmene finansieret dengang?

"Statens Filmcentral eksisterede, den var oprettet i slutningen af 1930'erne og blomstrede under krigen, fordi man havde fået den aftale med tyskerne, at hvis der gik en dansk dokumentarfilm i en biograf, var der ikke plads til en tysk propaganda-film. Staten lagde

Henning Carlsen instruerer Donald Sutherland under optagelserne af "Oviri"

Vi har besøgt Henning Carlsen i hjemmet på Frederiksberg for at høre, hvordan det hele begyndte.

Hvordan kom du til filmen, Henning?

mig til Ingolf Boisen, som ansatte mig som assistent. Det var 1. september 1948 i Toldbodgade 18, hvor Minerva Film lå. Jeg tænkte, at nu skulle jeg til at lave film. Men efter en uges tid gik det op for mig, at det var et dokumentar-

mange penge i disse film, og derfor blev det tidligt en tradition, at staten sponsorerede dokumentarfilm. Det var en god forretning for mig, og det gjorde, at jeg efter nogle år kunne anskaffe mit eget udstyr og selv producere film. Den første

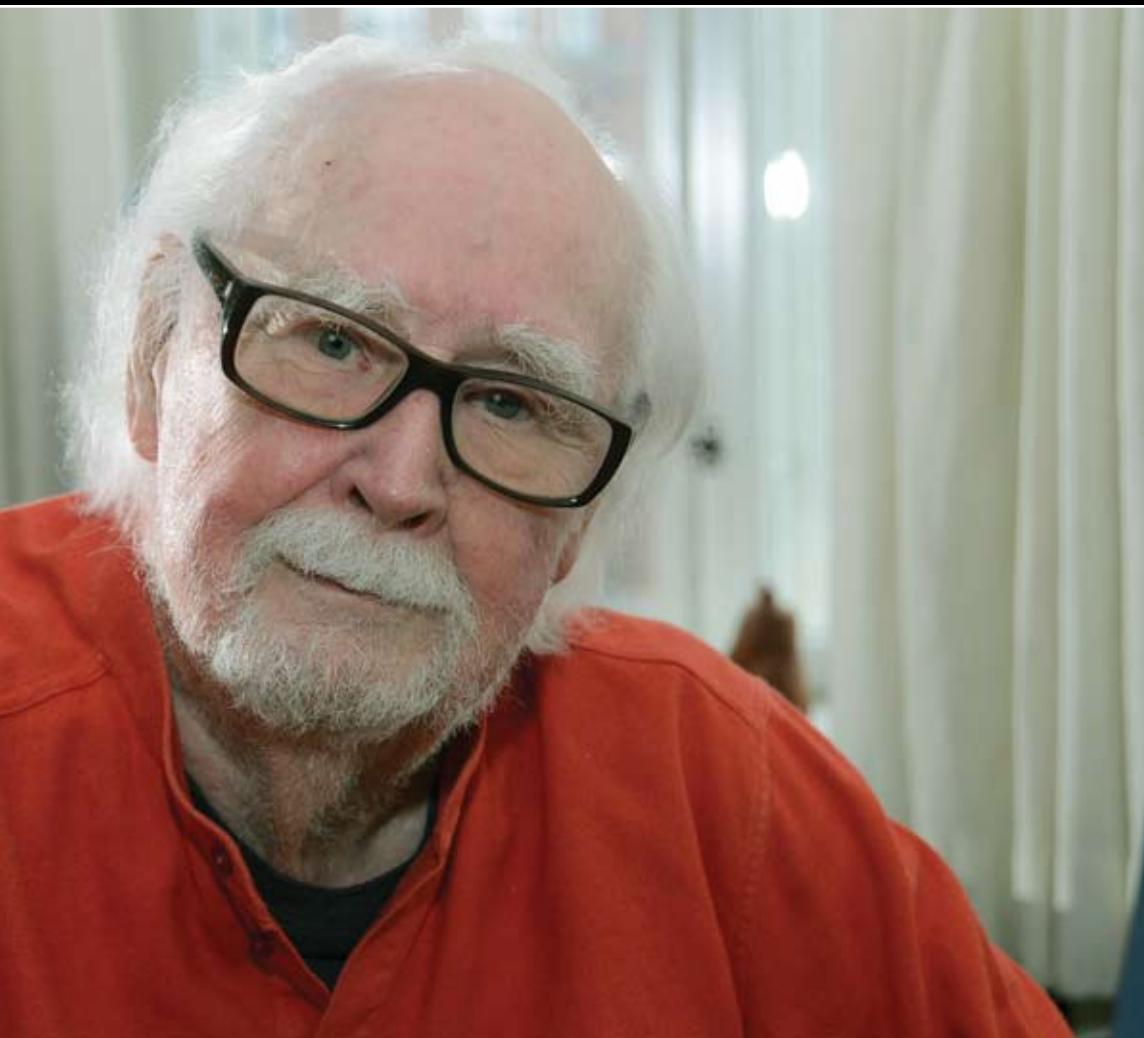
Henning Carlsens filmkarriere strækker sig over mange år

film, jeg gjorde mig bemærket med, var filmen "De Gamle". Det var en film på 32 minutter, der handlede om gamle mennesker. Den film blev en meget stor succes, og jeg synes i dag, at det er en af mine bedste film."

Du arbejdede sammen med Theodor Christensen (legendarisk dansk dokumentarfilminstruktør, red.)

"Ja. Selvom jeg var blevet ansat af Ingolf Boisen,

FILMINSTRUKTØR HENNING CARLSEN

er sig over mere end 60 år. Seneste film kom sidste år, "Erindring om mine bedrøvelige ludere" af Garcia Marques.

blev jeg meget hurtigt assistent også hos Theodor Christensen, som arbejdede på Minerva Film. Han blev faktisk min mentor, og jeg var hans assistent i 5-6 år. Jeg blev meget tæt knyttet til Theodor og var dagligt i kontakt med ham i hvert fald indtil begyndelsen af 1960'erne. Han var en fantastisk personlighed."

Hvordan fik du lyst eller mulighed for at lave spillefilm?

"I 1958 var jeg blevet freelance og var engageret af Nordisk Film til at lave en film om Danfoss i anledning af Danfoss' 25 års jubilæum. Jeg lavede et manuskript, som jeg kaldte "Danfoss around the clock around the world", hvor jeg fulgte et døgn forløb på fabrikken og rundt i verden, for Danfoss var som Romerriget så stor, at solen aldrig gik ned over det. Det blev en ret vellykket film, som bragte mig og Henning Christiansen på rejse. Først

til Johannesburg, og det besøg satte mig i gang med at lave spillefilm. Apartheid havde da eksisteret i 10 år. Men ingen uden for Sydafrika var rigtigt opmærksom på det, heller ikke jeg. Men jeg skal love for, at jeg opdagede det. Bænke i parker, hvor der stod "whites only" osv. Jeg kan huske, at vi skulle lave en lydoptagelse med en ung fløjtespiller på vores hotelværelse, hvor der var ro. Under optagelsen tænkte jeg, at vi skulle have en

øl, så jeg ringede til room service og bestilte 3 øl. Lidt efter kom der 2 øl. Jeg sagde, at jeg jo havde bestilt 3. "You cannot serve beer for niggers", var svaret. Så vi delte de 2 øl i 3 glas, selvfølgelig. Men det var meget, meget forbudt, det vi gjorde. Det blev til filmen "Dilemma". Den havde premiere 2. oktober 1962, og den var noget af en sensation, for ingen vidste noget videre om apartheid."

De øvrige film, du kom til at lave i din lange karriere, hvordan fik du finansieret dem?

"Meget af min finansiering foregik ved, at jeg indskød manuskriptonoraret og min instruktion og efterhånden også apparatur. Min film nr. 2 gik jeg sammen med Preben Philipsen og Bent Christensen om. Leif Panduro skrev manuskriptet efter min idé, den hed "Hvad med os?" Den handler om en mand, der efter krigen, hvor han var modstandsmand, tager til Afrika og kommer hjem igen ca. 7 år senere og oplever et Danmark, der har sagt nej til atomvåben og atomkraftværker til trods for, at vi havde en Niels Bohr i landet. Jeg var meget imponeret over at møde Panduro og sidde på Drop-Inn sammen med ham og fortælle ham om min idé. Han tog notater, hvorefter han gik hjem og skrev et glimrende manuskript, der begyndte dér, hvor min

>>>

FILMINSTRUKTØR

Sofie Gråbøl fik sin debut her i filmen "Ovri".

historie sluttede. Jeg skrev drejebogen og ringede til ham ustandselig for at spørge, om han havde noget imod, at jeg lavede lidt om på formuleringen hist og her. På et tidspunkt sagde han: "Henning, gør hvad

**Vinstuen
Bernikow**
Byens bedste sild

Køkken åbent fra
11:00 - 15:30

Nyd frokosten og et
glas koldt Tuborg fadøl
i vores overdækkede
gårdhave

Kristen Bernikows Gade 2
1105 København K
33125256
www.bernikow.dk

Donald Sutherland er her sammen med Max von Sydow i "Ovri".

fanden du vil. Det er jo ikke kronjuvelerne!"

Vi spoler tiden frem til filmen om Gauguin, Oviri, som har store både danske og internationalt

kendte skuespillere. Donald Sutherland spiller hovedrollen, og filmen er Sofie Gråbøls debutfilm. Hvordan hænger det sammen?

"Der var sket det, at jeg

havde fået en blodprop i hjertet, var indlagt på sygehuset og fik en del morfin i de første dage. Den tredje nat vågnede jeg og kiggede på en væg over for mig, sådan en sædvanlig blå-grå-grøn hospitalsvæg. Og det var fuldstændig, som om jeg så en film. Det var en skovscene, hvor der kom en charabanc kørende med nogle mennesker i. Den standsede, ud steg Paul Gauguin, lettede på hatten og sagde: "Jeg anbefaler mig", hvorefter han gik sin vej. Han gik ud af vinduet, og charabanc'en fortsatte ud mod hospitalsgangen. Næste morgen bad jeg min kone Else gå ned på biblioteket og se, hvad de havde

af bøger om Paul Gauguin. Hun fandt et par bøger, hvoraf de væsentligste var skrevet af en af sønnerne. Modernen til børnene var dansk, hun hed Mette Gad. Der var 5 børn, 4 drenge og 1 datter. Begge bøger er meget stærkt præget af modernens bitterhed over Gauguin. En dag mødte jeg Anders Bodelsens mor, som var en meget berømt kunsthistoriker.

Jeg spurgte hende, hvorfor Gauguin i den grad var svinet til. Hun sagde, at det er en af kunsthistoriens største skandaler. At denne søn, som ikke havde set sin far, siden han var 5 år, og

HENNING CARLSEN

stærkt påvirket af moderen skriver to biografier om faderen, som hele kunstverdenen tager for gode varer. Det gik jeg i kødet på og lavede sammen med Jean-Claude Carrière, som jeg også har arbejdet sammen med på min seneste film, et manuskript, som omhandler en afgrænset periode i Paul Gauguins liv, nemlig fra han første gang vender hjem fra Tahiti og til han rejser ud igen for good. Det er en periode på 18 måneder i Paris med en kort visit til København.”

Tænkte du undervejs, at det skulle være Donald Sutherland, der skulle spille Gauguin?

Simon Kabel i filmen "Springet".

et bestillingsarbejde for et stort, fransk filmselskab, og da manuskriptet var færdigt, skulle vi finde en skuespiller til rollen som Gauguin. De foreslog en række fine, franske skuespillere, men jeg syntes ikke, der var nogen, der var helt rigtig.

Så sagde jeg: "Hvad med Donald Sutherland?" Jeg fik kontakt med ham og bragte manuskriptet hen til ham, han boede i Paris i lange perioder.

Inden jeg nåede hjem, havde han nået at læse manuskriptet, havde ringet til Else og sagt, at det var et

Susanne Storm og Michael Birkkjær i filmen "Springet".

”Det kom sig sådan, at vi boede i Paris i den periode, af praktiske årsager. Else og jeg gik en tur et sted i Paris, og pludselig så vi Donald Sutherland stå i en butik. Jeg fortalte det

til Jean-Claude, og vi blev enige om at bruge Donald Sutherland som fælles pejlemærke. Derfor skrev vi begge, som om det var til Donald Sutherland. Manuskriptet var næsten

BROLÆGGERSTRÆDE 8 · Tlf. 33 11 58 80 · www.cafesorgenfri.dk

HENNING CARLSEN

Bernadette Lafont og Jean Rochefort i filmen "Lykelige skilsmisse".

fantastisk manuskript, som han gerne ville være med i. Vi gik i gang, der blev bygget dekorationer på Nordisk Film og vi var klar til at køre. Vi var stadig i Paris, også Donald Sutherland. Pludselig en dag kom han hjem til os, smed manuskriptet på bordet og sagde: "Det er et lortemanuskript!" Så gik han manuskriptet igennem og pegede på alle de steder, hvor der var sex. Jeg sagde, at det jo var en væsentlig del af Gauguins tilværelse, men Donald forlangte, at manuskriptet blev skrevet om. Da var der 19 dage, til vi skulle begynde optagelserne! Vi var bundet af andre skuespillere og de dekorationer, vi allerede havde lavet. Så fik vi ved et mirakel fat i Christopher Hampton, som

lige havde vundet en Oscar for et manuskript til filmen "Farlige Forbindelser". Christopher Hampton kom hjem til os og skrev og skrev i 17 dage, til der var et nyt manuskript klar, som Donald Sutherland var tilfreds med. Så lavede vi filmen, Donald Sutherland var med til klipningen, og da han så det færdige resultat, sagde han: "Der mangler noget sex!". Så fik vi noget sex ind."

Hvordan kom Sofie Gråbøl med i filmen?

"Vi skulle bruge en ganske ung pige, men ikke alt for ung, for der var også var nøgenscener. Vi annoncerede på bagsiden af Politiken, som man plejede at gøre den slags ting den-

gang, efter en 17/18-årig pige, som gerne måtte se yngre ud, og som kunne tale engelsk. Vi fik 122 henvendelser, som vi skar ned til

5. Sofie lå forrest i feltet, og det holdt. Hun kom med ved et tilfælde. Sofie var i en sløvhedsperiode, som irriterede hendes mor. Sofie havde ligget i sengen og daset, og moderen havde smidt Politiken på hendes dyne og sagt: "Nu går du ind og søger det der, eller også kan du flytte hjemmefra." Sofie er virkelig et naturtalent."

**INDGANGEN TIL
40.000 BOLIGER**

KAB
17

KAB - Vester Voldgade 17 - 1552 København V
Telefon: 33 63 10 00 - Mail: kab@kab-bolig.dk
www.kab-bolig.dk

Ure blev skabt

Stræderne har tidligere haft et interview med urmageren Søren Norsell. Her kommer mere om urmagerhåndværket.

I senmiddelalderen fandtes der kun ganske få sejerværk i byen. Sejer stammer fra nedertysk Sei(g)er og er et meget gammelt ord for både sol-, vand- og sandur. Sejerværkene, forbundet med klokkeværk, sad oppe i kirketårne og senere på større offentlige bygninger som rådhuset og Hovedvagten, og efter de fik urskiver, viste de oprindelig kun de fulde timer og var notorisk upålidelige. Men gennem flere hundrede år blev mekanikken stadig mere raffineret takket være opfindelser rundt omkring i Europa. Fra omkring 1600 fik velhavende borgere i byen fjederbaserede taffelure og ophængte vægure, hvor henholdsvis en fjeder eller en vægt

På Den Reformerte Kirkes loft står et af Matiesens tårnure fra 1760.

regelmæssigt skulle trækkes op. Christian IV's mor dronning Sofie ejede 17 sejerværker, nogen med musik og bevægelige figurer.

Senest o. 1700 byggede københavnske kleinurmagere, ofte assisteret af en snedker, de populære engelske standure. Visse komponenter blev indfor- skrevet fra udlandet. Og langt om længe bredte det allerede i 1504 opfundne metalindkapslede kostbare lommeur sig hos velhavende herrer, der ville spare

tid med et greb i frakkelommen i stedet for at gå udenfor og kigge op ad kirketårnet. Fornemme damer, der jo ikke gik med lommer, hængte den om halsen eller fik et ophæng i hoften, hvor et ur i dame- størrelsen dinglede, en såkaldt châtelaïne. Dronning Caroline >>>

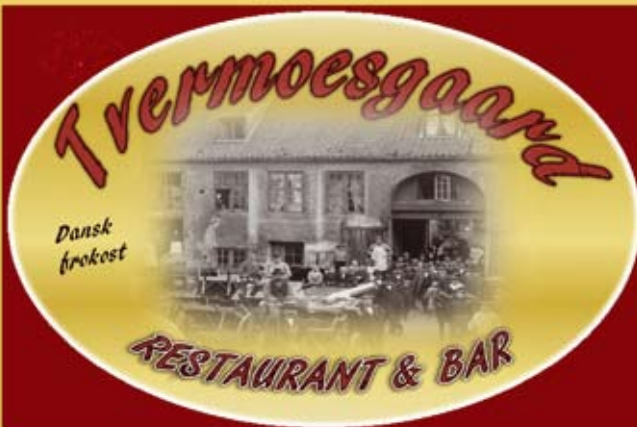
KONTAKTLINSE BRILLER
Aut. optiker

OPTIKER GOLF IVERSEN

STUDIESTRÆDE 16, 1455 Kbh.K. Tlf: 33 13 19 05
Mail: optiker@golfigiversen.dk - www.golfigiversen.dk

Tvermoesgaard
Dansk frokost
RESTAURANT & BAR

Fyraftens Jazz
kl. 17.00-19.00
Torsdag 7. marts
Torsdag 21. marts
Torsdag 7. april
Dagens Ret 98,-
Husk at bestille bord

Åbningstider
Mandag - torsdag: 12-22
Fredag & lørdag: 12-24

Køkkenets åbningstider
Mandag - fredag: 12-16
Lørdag: 12-16

Se menu på
www.tvaeren.dk

Rosengården 12 • 1174 København K
Tlf: 33 12 65 78
tvaeren@gmail.com

Københavns

Mathildes kostbare ch telaine, skabt af juveleren Jean François Fistaine, kan beundres på Rosenborg. Sølv- og guldlommeure var oprindelig s  dyre, at potentielle købere næppe oversteg 1 % af befolkningen. Først i midten af det 19.  rhundrede var prisbillige lommeure med kroneopr k (bl.a. med slagværk og repetermekanik) ikke længere et særsyn hos jævne københavnske mænd. Billige importure fra bl.a. USA oversvømmede markedet. Konfirmationen var for halvdanden hundrede år siden gerne det sk ringstidspunkt, hvor overdragelsen fandt sted. Var det forsølvet og ikke blot af tombak, nød den unge mand beh rig respekt.

Indtil 1755 var de københavnske gross- og kleinurmagere ikke organiseret, men frit praktiserende. Men så satte kongen skik på sagen og  siden blev Uhrmagerne som Haandværk endelig fri for B nhaser og Fuskere, da Kong Friderich

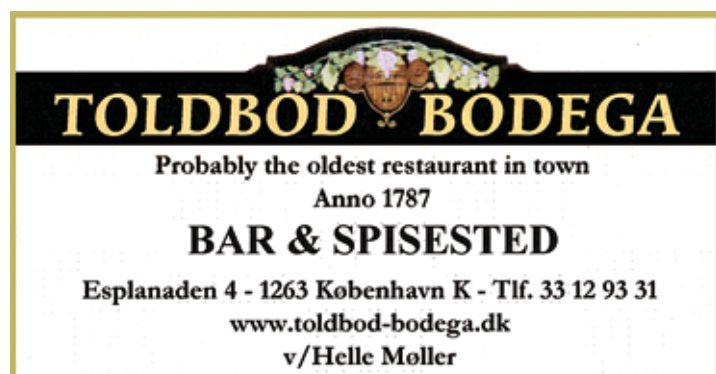
den Femte allernaadigst udi Vores kongelige Residentz Stad København gav Uhrmagerne Laugsartikler, så man kunne danne Uhrmagerlauget 18. juli 1755 i København.  Halvdelen af medlemmerne var indvandrere. Den første valgte oldermænd hed N. E. Ziegenhirt. 31 oldermænd har gennem de 250  r varetaget urmagermesterens interesse i nærings- og h ndv rkslivet. Også lærlingenes oplæring i samarbejde med den senere oprettede urmager-skole var et laugsarbejde. Oldermænden bærer olderm ndsk den. Denne kæde findes endnu. Hovedmotivet i den er laugets segl med den galende hane. I laugets segl er indbygget en s lvbog, hvor navnene på laugets oldermænd er indgrave-ret. Der er også fakler, timeglas og stjernetegn i kæden, der slutter med 12 led, som er brugt i tidsmålingen.

Medstifter af lauget var grossurmager Peter Mathiesen (1696-

1768). Han var indvandret fra Angel i hertugdømmet Slesvig og havde etableret sig i 1724 som frimester centralt i byen på Vimmelskafte 47 (den senere Tuteins Gård) uden at aflægge mesterpr ve i smedelaug. Hans værksted var sandsynligvis landets største. Alene i årene 1729 til 1754 beskæftigede han 18 svende, 16 ikke færdige forbundtere og 15 lærlinge. Blandt hans fremmeste lærlinge var Christian Carl Merchie, s n af grossuhrmager Johann Merchie. Peter Mathiesens metier var t rn re og standure, og fra ham stammer t rn rene til Holmens Kirke, Sankt Petri Kirke, Reformert Kirke, Frederiksberg Kirke, Sct. Nikolai Kirkerne i Åbenrå og Holbæk og Roskilde Domkirke. Efter hans død førte hans enke Cathrine Marie efter almindelig skik forretningen videre sammen med en mester-svend. Af skiftet fremgår, at han efterlod sig værktøj for 226 rdlr., sølv for 337 rdlr. og 150 rdlr. i rede penge. Han oppebar ca. 400 rdlr. for at passe og vedligeholde Christiansborg slotsur,

hans eget værk, Vor Frues ur, r dhusuret og Frederiksberg slotsur. Huset på Vimmelskafte blev vurderet til 3.200 rdlr. Den omtalte schweizer Johann Merchie fik i 1696 et patent som grossurmager, det vil sige han havde lov til at konstruere ure til kirketårne. Hans kendteste værker er Vor Frelser Kirkes ur fra 1699 og uret over porten på Frederiksberg Slot. En generation senere virkede en anden schweizer, men denne gang som kleinurmager. Barth l my Caillate fra Genève fik sit patent i 1728. På Østergade 17-19 med bagindgangen i Lille Kongensgade havde han sit eget hus med en stor husstand, bestående af 35 personer. Fra 1756-58 var han laugets oldermænd. Folk kunne ikke udtale hans navn og derfor var han kendt som Bertel Galjat. En af hans sønner, David, gik i faderens fodspor og byggede videre på dennes renommé indtil sin død i 1794. Han nød stor respekt hos den franske menighed og virkede som presbyter.

Den berømteste urmager i byen nogensinde var Urban J rgensen. Han stod som sin fader urfabrikanten Jørgen J rgensen udenfor lavet. Hans uddannelse foregik hos de bedste fagfolk i Neuch tel, London, Paris og Genève. Han blev gift med en datter af sin mester i Le Locle, kon-

dygtige urmagere

Urban Jürgensens kronometer nr. 35 fra 1827.

verterede til calvinismen og opholdt sig adskillige år i sit andet fædreland. Hans far og hans lillebror Frederik var kgl. hofurmagere og havde værksted, butik og bolig i Østergade 6 (Hirschsprungs tobaksbutik). Urban Jürgensen var rasende dygtig, han byggede præcisionskronometre til flåden og var så vellidt hos kong Frederik, at han trods sin manglende akademiske uddannelse blev medlem

af Videnskabernes Selskab og kongelig hofkronometermager. Fra Schweiz medbragte han både svende og værktøjer. Urban Jürgensen var den første urmager i landet, der udskiftede messing med stål som metal til tandhjul. Hans værksted, butik og bolig blev ikke faderens, men hans egen i Dronningens Tværgade 1. Hans sønner Louis og Jules fulgte faderen som urmagere og blev partnere

i Urban Jürgensen & Sønner, uhr- og chronometermagere i Boltens Gård, Gothersgade 8. I 1821 blev Urban udnævnt til "Observatør ved den kgl. Søe-Etats Chronometre", fordi han var den eneste i Danmark, der kunne bygge de eftertragtede helt nøjagtige skibsure. Sønnen Jules flyttede til Schweiz og firmanavnet Jürgensen Copenhagen eksisterer den dag i dag. Urban døde i 1830 og ligger begravet på den franske

kirkegård i Gothersgade. Hans berømmelse blev først overtruffet over ethundredeogtyve år senere af Jens Olsen (1872-1945) med hans populære verdensur, som i 1955 blev sat i gang af Kong Frederik og lille Birgit på Rådhuset og er et hit hos turister og skolebørn.

Dansk frokost når det er bedst

**Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter**

Åbningstider:

Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcafeen.dk

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

Christianshavns

København har noget, som meget få andre storbyer har, og som mange storbyer misunder København. København har ved skæbnens gunst fået bevaret mere end halvdelen af sit 1600-tals fæstningsanlæg, hvor især Christianshavns Vold, men også Kastellet er enestående. Fra 1692 til 1865 var København omgivet af voldgrave og 26 bastioner, hvoraf de 13 stadig eksisterer, nemlig hele Christianshavns Vold inklusive Sixtus yderst på Nyholm.

Allerede fra midten af 1100-tallet var København en befæstet by med lave volde omkring og kun mod landsiden. Så kom Absalon til byen for 850 år siden, og han byggede borg på Slotsholmen samtidigt med, at byen udvidedes til området fra Løngangsstræde over Vester Voldgade, Nørre Voldgade, Gothersgade, Kongens Nytorv til Vingårdsstræde, så nu var København beskyttet både mod land- og søsiden. Byen var stadigvæk omgivet af et voldanlæg, som igennem tiden blev udbygget og forbedret senest i slutningen af 1500-tallet, og denne udstrækning af byen holdt, suppleret med diverse opfyldninger, lige til midten af 1600-tallet.

Christian d. IV, som jo blev konge i 1588, udbyggede Rigets flåde. Farvandet mellem Slotsholmen, Bremerholm og byen var blevet alt for snæ-

vert, så en ny flådehavn blev anlagt på Slotsholmen der, hvor Bibliotekshaven ligger i dag, og det var på ydersiden af Slotsholmen. Nu havde Christian et problem. Flådehavnen lå ubeskyttet ud mod det åbne farvand, og det krævede, at der måtte bygges et fæstningsværk, så fjenden ikke fik let adgang. Løsningen blev fæstningsbyen Christianshavn med volde omkring, og arbejdet påbegyndtes i 1618. Christianshavn blev ikke bare en fæstning, det blev også en by, oprindeligt med købstadsstatus.

Det første Christianshavn gik fra Store Sønder Voldstræde til Bådsmændsstræde og var omgivet af 5 bastioner. Af dem er der 2 tilbage, det i ombygget stand. Den ene er Løvens Bastion, den anden Elefantens Bastion, og de ligger på hver sin side af den nedrevne Amagerport, som lå tværs over Torvegade, der hvor vagt huset eller Acciseboden nu ligger. København blev for snæver,

der skulle mere plads til. Christian d. IV påbegyndte i 1647 en forlængelse af volden fra Gothersgade til Kastellet ind mod land. Siden, i 1670, blev volden forlænget fra Løngangsstræde til Langebro, så kvarteret omkring Frederiksholms Kanal opstod, og på den anden side af vandet blev volden omkring Christianshavn forlænget, idet Panterens Bastion blev omlagt, og Enhjørningens og Kalvebod Bastion blev anlagt.

Efterhånden som havnen mudrede til nede ved Slotsholmen og Bremerholm, måtte Flådens skibe forlægges til Hukken, der hvor nu Nyholm ligger. Det medførte, at Christianshavns Vold måtte videreføres fra Løvens Bastion ud til Quintus Bastion, et anlæg, som Christian d. V lod udføre fra 1682 til -92. Siden kom Sixtus på Nyholm til i 1739.

Frem til 1856 opret-holdtes Københavns

Volde som militære anlæg, selvom også civile fik adgang til at benytte dem. Der blev opført møller i mange af bastionerne, og det var populært at gå tur på voldene. Så overtog kommunen efterhånden en stor del af arealerne, hvor parkerne Østre Anlæg, Botanisk Have, Ørstedsparken og Tivoli blev anlagt, mens Christianshavns Vold forblev en del af Københavns befæstning, og det blev vel egentlig anledningen til, at den er så velbevaret. I 1909 blev demarkationsservitutterne for volden ophævet, men først i 1916 åbnedes Løvens Bastion omkring Lille Mølle. Så blev strækningen omfattende Elefantens Bastion fra Torvegade til Panterens Bastion, som rummede Hærens Skyde-

**REGNSKAB · REVISION
SELVANGIVELSE
MOMSHÅNDTERING
GÆLDSRÅDGIVNING**
Ring til os eller - kom forbi
Telefon: 36 96 48 66
STUDIESTRÆDE 27, Kbh. K.
www.markman-bechlund.dk

voldanlæg

skole for Håndvåben, åbnet for offentligheden i 1918, og siden blev resten op til Kalvebods Bastion og Langebro åbnet i 1925. Dengang i 1909 var luften over Kalvebod Bastion så ren, at der blev opført et tuberkulosesanatorium oppe på voldkronen, som i dag er blevet til en børnehave.

Resten af Christianshavns Vold fra Ulriks Bastion, hvor Bådsmandsstrædes Kaserne lå, og de næste 4 bastioner frem mod Frederiks Bastion forblev under Hæren indtil 1971, da kasernen blev rømmet, og christianitterne holdt deres indtog. Det må siges, at de tog for sig af retterne, for ikke alene kaserneområdet blev besat, også bastionerne, redanerne og enveloppen på den anden side af voldgraven blev en del af Christiania. De sidste to bastioner Charlotte Amalies og Quintus tilhørte Marinen, hvor der blandt andet var ammunitionsmagasiner; men nu er også Holmen bortset fra Nyholm rømmet. Endnu

råder Forsvaret over én bastion, og det er Panterens Bastion, som nu benyttes af Hjemmeværnet.

Gå en tur fra Langebro ad volden til Torvegade. Husk lige at falde ind hos Rabeshave i Enhjørningens Bastion. Kryds så over Torvegade og besøg Løvens Bastion. Om sommeren kan man nyde en udendørs forfriskning på Lille Mølle. Så kan turen gå videre op til Quintus, og tilbage skal man lægge turen ad "Den dækkede Sti" på den anden side voldgraven, hvor de gamle magasinbygninger ligger inde i redanerne. Lidt uhyggelige møder man på vejen. 2. redan lå tilstrækkeligt væk fra alting, så man fandt stedet egnet til at opføre et lille skur med hældende betongulv, og her blev de dødsdømte landsforrædere fra besættelsen henrettet. Når man så kommer ned til Christmas Møllers Plads, kan turen gå hen til Ravelinen, en hyggelig restaurant.

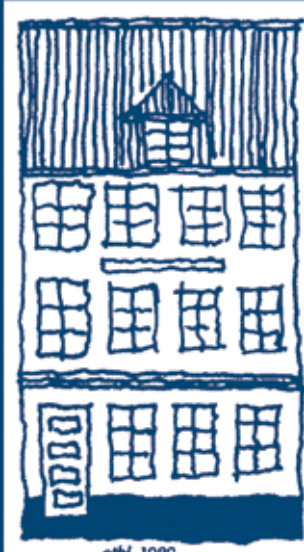
Volden har en enestående

beplantning, som trækker spor tilbage til tiden, da volden blev anlagt. Smukt er der, når hvidtjørnen blomstrer, og det samme gælder, når de mange roser står i blomst. Altid er der noget, der blomstrer. Også fuglene på volden og i voldgraven er værd at se. Der er selvfølgelig ænder og svaner, men der er også mange andre arter af svømmefugle. Gæs ruger på vol-

den, og oppe i træer og buske kan man finde spurve og mange andre fugle, selv flagspætten kan man være heldig at se.

Når man så er mæt af indtryk, kan man sætte sig i solen på en af de mange bænke og gøre op med sig selv, om nu også Københavns Kommune og Staten har varetaget et af byens overhovedet vigtigste fortidsminder på en anstændig måde, eller?

For københavnernes kunne Christianshavns Vold blive et af de bedste rekreative områder i klasse med Kongens Have og Fælledparken, hvis der ellers blev gjort en indsats. Heldigvis har vi da strækket fra Kalvebod Bastion til Løvens Bastion, og det besøges og fotograferes af et uantal af turister.

GALERIE HELTH

etbl. 1989

Asger Jorn
Henry Heerup
Lise Blaarberg
Sys Svinding
Finn Ulf Grabowski
Christian Tangø
Jens Galschiøt
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

DIRIGENTSKIFTE I TRINITATIS KANTORI

Kammerkoret Trinitatis Kantori har 20 års jubilæum, og samtidig går korets dirigent og grundlægger Per Enevold på pension. Per Enevold er en af de "grand old men", der har haft størst betydning for dansk

musik- og korliv i nyere tid, og tilknytningen til Trinitatis har resulteret i talrige meget velbesøgte koncerter. Per Enevold dirigerer for sidste gang Kantoriet ved 20-års jubilæumskoncerten lørdag d. 16. og søndag d. 17. marts kl. 16 i Trinitatis Kirke, hvor Bachs Johannespassionen er på programmet.

Dirigent Per Enevold går nu på pension.

VINOBLE UDSTILLER KUNST IGEN

Vinoble i Krystalgade er løbende vært for udstillinger med forskellige kunstnere. Aktuelt er det Thomas Eje, som vi alle kender som skuespiller og naturligvis som en del af Linje 3, der viser en side af sit talent, som ikke er så kendt. Vi har været på besøg hos Vinoble for at høre, hvorfor en vinforretning ikke bare sælger vin. Direktør Peter Scholtz forklarer: "Da vi flyttede fra Frederiksborggade til Krystalgade, fik vi den tanke, at det her skulle være et oplevelsescenter. For os er det ikke bare at sælge vin, det er også at sælge

oplevelser. At nyde god vin er jo en oplevelse, en sanselig oplevelse, og derfor ville vi gerne forsøge at kombinere det med andre sanselige oplevelser. Et bærende element for os er den skabende kunst, altså malerier, keramiske værker, fotografier osv. Vi har gennem tiden haft forskellige kunstnere inde; vi tilbyder kunstnere at komme og hænge op i 6 uger i et spændende miljø. Kunstnerne selv synes også, det er en god idé. Vi er ikke et galleri, der skal sælge kunsten herfra. Hvis nogen vil købe, er de meget velkomne, men det er kunstneren, der handler med, ikke os. Det, vi får ud af det, er en spændende butik med noget smukt, noget provokerende, noget anderledes, for der er

Direktør Peter Scholtz viser her nogle af Thomas Ejers værker frem.

mange forskellige kunstnere inde over det. Kunstneren får også noget ud af det i form af en mulighed for at vise sine værker til et publikum, han eller hun måske ikke er vant til at arbejde med og i nogle

anderledes omgivelser. Vi har faktisk en liste over kunstnere, der gerne vil udstille hos os. Pt. er det så heldigt, at det er en offentligt kendt person, Thomas Eje, som udstiller og som her viser, at han kan meget andet end at spille skuespil og underholde musikalsk. Der er ikke så mange, der kender den side af ham. Thomas' kone Catherine udstillede her for Thomas, og de vil sammen lave en udstilling hos os til næste år. Når vi har fernisering med en ny kunstner, er alle velkomne; det er altid en fredag eftermiddag, og vi byder på et glas vin.

URMAGEREN
Dronningens Tværgade

Special
Jærksted for
antikviteter

Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!

Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

Vi har også...

Udstillingssystemer
Bannere
Magnetskilte til biler
Brevpapir & kuverter
Papir til kontormaskiner
Flyers
Menukort
Skilte
Visitkort
Tryk på t-shirt
Folie til butiksvinduer
Plakater
Julekort

Vester Kopi

Norregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

LYSGAARD VINE I NYE OMGIVELSER

Lysgaard Vine er flyttet ind hos Green Square på Strandlodsvej først på Amager. Anne-Grete Lysgaard er begejstret for sine nye omgivelser og fortæller: "Der er et miljø uden lige i Green Square. Der er Green Square selv med deres fine antikviteter, Master Food med god mad, Erik Buch med smukke blomster. Så det strømmer ind med folk, der gerne vil se, røre og

købe varer. Det giver mulighed for at lave spændende events og vinsmagninger. F.eks. holder vi hver torsdag, fredag og lørdag eftermiddag og den første søndag i måneden smagning på temavine, hvor vi serverer lidt ost og pølse og også præsenterer vores olivenolier. Vi vil gerne have, at kunden kender vores vin og har smagt den. Du skal vide, hvad du får."

Anne-Grete Lysgaard er glad for den direkte kundekontakt i Green Squares spændende og store lokaler.

AUKTION HOS MØDREHJÆLPEN OVER LAURAS KØKKEN OG VARNÆS STUE

Køb dukkehusmøbler og støt Mødrehjælpens arbejde for børnefamilier og gravide

Anne-Marie Bunster er frivillig i Mødrehjælpen. Hun har taget initiativ til et projekt, som hun her fortæller om:

"Jeg fik ideen til projektet, da jeg så dukkehusmøblerne i La Glace. Så skrev jeg til Marianne Stagetorn, om hun ville sponser dem til os, så ville vi lave en lille udstilling med dem og derefter en auktion. Auktionen går ud på at komme med et mindstebud på 250 kr. Nyprisen for møblerne er 900 kr. Formålet er at støtte Mødrehjælpen økonomisk, og alt går ubeskåret til Mødrehjælpens arbejde. Man kan altså byde min. 250 kr. og derefter fortsætter budene med 25 kr. pr. bud, indtil auktionen slutter den 27. marts. Hele

De fine dukkehusmøbler fra Lauras køkken ses her og ved siden af står Varnæs spisestue. Det er Anne-Marie Bunster der står for auktionen.

møblementet er på auktion i sin helhed, man kan ikke byde på enkeltdele.

Det er en sjov idé, for da La Glace udstillede dukkehuset, var det i anledning af, at Matador blev sendt, og dukkehuset kan ses som en miniatureudgave af Lauras køkken og Varnæs' spisestue. Det er meget fint fremstillet, og der er alt fra Madam

Blå til kødhakker og bageforme. Alle de små ting kan åbnes, skufferne kan trækkes ud. Det fine service er der også i form af kongeligt porcelæn, tretårnet sølvtøj, stofservietter og krystalglas."

Bud på dukkehuset kan afgives i butikken Dronningens Tværgade 56 samt meddeles til Anne-Marie på tlf. 40 96 06

43. Anne-Marie vil samtidig hermed gerne opfordre til, at flere melder sig som frivillige og hjælper Mødrehjælpen med at skaffe penge til det landsdækkende rådgivningsarbejde for udsatte børnefamilier.

Det lille Apotek

Er stedet hvis man ønsker hygge, nostalgi og god dansk mad.

frokost fra 98-
aften menu fra 98-

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Torskerogn på Kanal Cafeen

Kanal Cafeen har et meget stort menukort med alle de faste retter, men sæsonbetonede retter kommer også på, til stor glæde for publikum. Torskerogn serveres kun, når det er sæson, og det er det netop nu.

låget af og tit skærer sig i fingrene. Næ, de rigtige "bukser", som vor mor købte dem hos fiskehandleren, pakket i pergamentpapir og klar til at blive kogt derhjemme.

Christina kan det med at skabe en festlig velsmagende anretning.

I dag fortæller Christina Nielsen om den aktuelle ret, torskerogn. Ikke den fra de firkantede dåser, vi alle kender, hvor man ruller

Sådan gør Christina: "Når vi får den rå torskerogn hjem, pakker jeg den stramt ind i film. Den lægges i en gryde

**MASSER AF GODE TILBUD
SE VORES VINDUER
ILETA FRIMÆRKEHANDEL**

55 ÅR I FJOLSTRÆDE

Fiolstræde 20 - 1171 København K. - Tlf. 33 12 91 23
FREDAG ÅBENT TIL KL. 19 - LØRDAG TIL KL. 14

Christina Nielsen og Per Espersen serverer her de dejlige sager.

De friske "bukser" skal kun næsten koge i ca. en halv time.

Rejer og kaviar smager godt til rognen.

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

med vand, som lige har kogt. Der skrues ned for varmen, rognen må ikke koge, men skal ligge roligt i det varme vand 20-30 min. alt efter størrelse. Så tages rognen op og lægges på køl. Når gæsten bestiller torske- rogn, kan den serveres kold eller stegt i skiver, med rejer, remoulade og mayonnaise. Vi synes, rejer smager godt til, og caviar og citron ligeledes.”

Ved servering af torskerognen pyntes med tomatbåde, citronbåde, citrønspringer, agurkespringer, frisk letdampet grøn asparges og lidt dild. Ved siden af serveres rugbrød, mayonnaise og remoulade, så kan gæsten selv dosere tilbehøret. Torskerognen i sig selv er kaloriefattig og rig på proteiner.

Den smørstegte rogn får en fin og meget fyldig smag.

Festlig grøn pynt og citrønspringere gør anretningen indbydende, og det smager fantastisk.

Gulvafslibning	J.V. Jensen	
Gulvbelægning	GULVSERVICE	
Terrasser	Johnny Jensen 22 83 88 13	Válther Jensen 30 48 39 50
Malerarbejde ud-og indvendig	jvjensengulve@mail.dk	
BYENS FINESTE GULVE		

PLOUG

FOTOGRAFI

Bryllupsfotografering på studie fra 2150,-
On-location fra 3450,-

